

Det kongelige kunnskapsdepartement

Deres ref 14/4955

Dato: 18.12.2014

Høringsuttalelse fra driftsstyret på Bestum skole til forslag om endringer i opplæringsloven og privatskoleloven – Krav om relevant kompetanse i undervisningsfag m.m.

Kapittel 2, Forslag om å endre lovbestemmelsen om relevant kompetanse i undervisningsfag slik at det kan innføres krav for alle lærere.

Driftsstyret på Bestum skole er uenig i forslaget og ønsker gi en uttalelse med begrunnelser sett fra vårt perspektiv som barneskole.

- På de laveste trinnene er det svært viktig å kunne opprettholde tradisjonen med kontaktlærer som underviser i så å si alle fag. Det finnes ikke lærere som har så bred kompetanse. Driftsstyret på Bestum skole mener at det er viktig å gjøre det mulig å undervise i både norsk, matematikk og engelsk pluss flere fag på de laveste årstrinnene uten å ha kompetanse i samtlige fag.
- Å innføre kompetansekrav i flere fag på barnetrinnet, vil medføre en radikal omlegging av fag- og timefordeling for lærerne. Et faglærersystem vil måtte innføres relativt langt ned på barnetrinnet. Dette mener driftsstyret er uheldig. For skoler med flere klasser, vil parallellegging av fag på samme trinn bli svært vanskelig. En konsekvens vil bli økte utgifter til spesialundervisning og særskilt norskopplæring. En annen konsekvens blir reduserte muligheter for å gi god tilpasset undervisning gjennom bruk av mestringsgrupper i perioder. Lærersamarbeid gjennom lærerteam på klassetrinn vil også få større utfordringer når et faglærersystem må innføres. Faglærersystem vil bety av mange lærere må undervise på flere trinn. Kvaliteten på lærersamarbeidet vil bli redusert dersom den enkelte lærer blir knyttet opp mot flere klassetrinn. Driftsstyret på Bestum mener at det er svært viktig å beholde et system som gjør det mulig for kontaktlærere på hele barnetrinnet å ha flere fag i egen klasse. Da kan det ikke stilles krav om kompetanse i mange, eller alle fag. Driftsstyret på Bestum skole mener at gjeldende forskrift er god nok. Eventuelt kan det stilles krav til kompetanse i engelsk på mellomtrinnet i tillegg til norsk og matematikk. Skoleforskning påpeker betydningen av god relasjon mellom lærer og elev for elevenes læring (Hattie m. fler). Lovforslaget vil medføre en endring i skolens organisering som vil føre til flere lærerbytter og mindre stabilitet for elevene. "Lærer'n" (les kontaktlæreren) er en svært betydningsfull person i et barns liv. Det er uheldig å legge opp til en ordning der det blir mindre tid med kontaktlærer på barnetrinnet.

- Å endre kravet om kompetanse til å gjelde samtlige lærere som er fast ansatt, vil få betydelige, uheldige konsekvenser for skolene i den kommende 10-årsperioden. Svært mange lærere vil måtte ta videreutdanning i ett eller flere fag. For Bestum skole anslår vi at det vil være behov for at minst to lærere får etterutdanning i nødvendige fag hvert år i denne tiårsperioden. En lærer som følger et etterutdanningsforløp som foreslås, vil få utdanningspermisjon i en relativt stor del av sin stilling. Det betyr i praksis at man det året man tar etterutdanning og har redusert stilling, ikke kan være kontaktlærer. Konsekvensen blir mange flere lærerbytter for elevene enn det som er ønskelig. Driftsstyret mener det er uklokt å endre kravet om kompetanse til å gjelde alle lærere.

Med gjeldende lovverk, evt. med noe økning kompetansekrav til nytilsatte lærere, vil skolene i langt større grad kunne håndtere kravet til kompetanse på en god måte som ikke går ut over elevene. Driftsstyret ønsker å påpeke at det gjennom flere år har pågått en betydelig intern kompetanseheving på svært mange skoler. Dette har medført økt kompetanse og gode resultater i basisfag og på nasjonale prøver. Å undervurdere den uformelle kompetansen til erfarne lærere, er meget uheldig.

Kapittel 4, Forslag om å skifte navn på faget RLE og å innføre en bestemmelse om tidsbruk tilknyttet kristendom i læreplanen i faget.

Departement har foreslått å endre fagets navn og endre læreplanen slik at det innføres et krav om at om lag halvparten av undervisningstiden skal brukes til kristendomskunnskap. I dag er det ingen regulering av tidsbruken knyttet til de ulike emnene i faget, bortsett fra en formulering i læreplanen om at kristendomskunnskap skal ha den kvantitativt største delen av lærestoffet.

Som begrunnelse for endringsforslaget viser Regjeringen til kristendommens sterke historiske plass i Norge tilsier at kristendom skal vies mer tid og oppmerksomhet i undervisningen enn tilfellet er på de fleste skoler i dag. Det fremgår av høringsbrevet at endringsforslaget trolig vil medføre mindre tidsbruk på undervisning i jødedom, islam, hinduisme, buddhisme og livssyn, samt filosofi og etikk. Faget for øvrig vil forbli uendret. Det understrekes at kravet i opplæringsloven om at undervisningen i faget ikke skal være forkynnende videreføres, og at undervisningen skal fortsette å presentere de ulike verdensreligioner og livssyn objektivt og kritisk. Undervisningen skal være pluralistisk og således bygge på en sameksistens av forskjellige grunnsyn, og ulike oppfatninger skal anerkjennes som likeverdige og bidra til mangfold.

Et flertall ved Driftsstyret på Bestum skole, bestående av medlemmene Bettina Banoun, Randi Øverland, Randi Kristine Sørhus og Ingrid Solhjem, er negative til begge endringsforslagene. Disse medlemmene viser til at religionsfrihet er sentralt og synes det er uheldig at faget skifter navn og at tidsbruken på undervisning i jødedom, islam, hinduisme, buddhisme og livssyn, samt filosofi og etikk samlet sett skal reduseres. Flertallet viser til at kristendomsundervisningen allerede i dag vies mest tid, men er negative til at kristendom samlet skal vies like mye tid som alle andre verdensreligioner, filosofi og etikk til sammen. Flertallet viser videre til at Norge tidligere både har vært dømt av FNs menneskerettighetskomité og av den Europeiske menneskerettighetsdomstol for brudd på FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP) artikkel 18 nr 4 og EMK art 2 første tilleggsprotokoll om retten til utdanning.

Mindretallet bestående av Knut Egner har ingen innvendinger til endring fra RLE til KRLE og mer tid til kristendom.

Et samlet driftsstyre bemerker at innføring av et krav om at om lag halvparten av undervisningstiden skal brukes på kristendoms-kunnskap, må medføre at kravene i læreplanen knyttet til jødedom, islam, hinduisme, buddhisme og livssyn, samt filosofi og etikk samlet sett må reduseres.

Med hilsen

Bettina Banoun
leder driftsstyret

Merethe Holmen
rektor